

Міністерство освіти та науки, молоді та спорту України
Міністерство охорони здоров'я
Сумський державний університет
Медичний інституту

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ТЕОРЕТИЧНОЇ ТА ПРАКТИЧНОЇ МЕДИЦИНИ

Topical Issues of Clinical and Theoretical
Medicine

Збірник тез доповідей
III Міжнародної науково-практичної конференції
Студентів та молодих вчених
(Суми, 23-24 квітня 2015 року)

Суми
Сумський державний університет
2015

ФАКТОРИИ РИЗИКУ, КЛІНІЧНА КАРТИНА І НАСЛІДКИ ГЕМОДИНАМІЧНО ЗНАЧУЩОЇ ФУНКЦІОНУЮЧОЇ АРТЕРІАЛЬНОЇ ПРОТОКИ У НЕДОНОШЕНИХ НОВОНАРОДЖЕНИХ

Редько О.К., доцент, Юсюк Л.А.¹, Орехова Л.В.¹, Богданова Г.В.¹, Мошик О.І.¹

СумДУ, кафедра педіатрії з курсом медичної генетики

¹Сумська обласна дитяча клінічна лікарня

Актуальність. В останні роки істотно зросла кількість новонароджених дітей з дуже низькою та екстремально низькою масою тіла при народженні (ДНМТ, менше 1500 г та ЕНМТ, менше 1000 г). Відповідно значно зросла частота гемодинамічно значущої функціонуючої артеріальної протоки (ГЗФАП) у недоношених - становить від 20 до 60% у дітей з ДНМТ та ЕНМТ.

Мета: уточнити фактори ризику, особливості клінічної картини, наслідки ГЗФАП у недоношених. В результаті дослідження планувалось розробити локальний протокол з рекомендаціями з діагностики та лікування ГЗФАП.

Матеріали та методи. Нами обстежено 65 недоношених дітей з гестаційним віком від 25 до 34 тижнів, масою тіла при народженні від 730 до 2140 г, які проходили лікування у відділенні інтенсивної терапії та реанімації новонароджених СОДКЛ. У всіх дітей розвинувся синдром ГЗФАП.

Результати. Факторами ризику розвитку ГЗФАП з'явилися важкий перебіг РДС, введення сурфактанту, баротравма легенів, перинатальна гіпоксія, значна інфузійна терапія. Клінічні ознаки ГЗФАП наступні: систолічний або систоло-діастолічний шум, знижений артеріальний тиск з великою систоло-діастолічною різницею, що вимагає тривалої кардіотонічної терапії, висока частота легеневої кровотечі, гепатомегалія, наростання серцевої недостатності після переливання препаратів крові, порушення функції нирок і розвиток НЕК внаслідок діастолічного обкрадання в ниркових і мезентеріальних судинах. Частота симптомів становила від 45 до 90%. Стандартом діагностики були висновки ехокардіографії з наявністю таких ознак ГЗФАП: ліво-правий шунт, порушення діастолічного кровоплину в аорті та судинах головного мозку, нирок, кишечника; діаметр протоки більше 1,5 мм, співвідношення АП/Ао більш 1,3-1,5 (1,3 - у дітей з обмеженням обсягу інфузії, 1,4-1,5 - у дітей з нормальним об'ємом), швидкість іастолічного кровоплину в лівій легеневої артерії більше 20 см/сек. Наявність ГЗФАП асоціювалося з високою частотою розвитку внутрішньошлуночкових крововиливів (ВШК III-IV ст.), з підвищенням частоти і ступеня тяжкості ретинопатії недоношених, зі збільшенням тривалості ШВЛ і тривалості перебування в стаціонарі. На частоту формування бронхолегеневої дисплазії (БЛД), перивентрикулярної лейкомаляції (ПВЛ) і летальність наявність ГЗФАП впливу не зробило. Незважаючи на те, що протока втрачала гемодинамічну значимість максимально до 14-15-му доби життя у 55% дітей, частота ускладнень, пов'язаних з ним, велика за рахунок ВШК III-IV ст., які мали місце у 36% цих хворих. Тривале персистування ГЗФАП мало місце переважно у дітей з вагою при народженні менше 1000 г, гестаційним віком до 27 тижнів.

Доведено виражений негативний вплив ГЗФАП на мозковий, нирковий і мезентеріальний кровотік, а також збільшення тривалості ШВЛ і залежності від кисню. У зв'язку з цим необхідно якомога більш ранній початок медикаментозного або хірургічного лікування з адекватною респіраторною, кардіотонічною, інфузійною та діуретичною терапією.